

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 10. júna 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2003/109/ES – Právne postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom – Článok 11 – Právo na rovnaké zaobchádzanie v oblasti sociálneho zabezpečenia, sociálnej pomoci a sociálnej ochrany – Výnimka zo zásady rovnosti zaobchádzania v oblasti sociálnej pomoci a sociálnej ochrany – Pojem ‚základná podpora‘ – Smernica 2000/43/ES – Zásada rovnosti zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod – Článok 2 – Pojem diskriminácia – Článok 21 Charty základných práv Európskej únie – Právna úprava členského štátu, ktorá podmieňuje priznanie príspevku na bývanie štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, tým, že spôsobom stanoveným touto právnou úpravou preukážu, že majú základné znalosti jazyka tohto členského štátu“

Vo veci C-94/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Landesgericht Linz (Krajinský súd Linz, Rakúsko) zo 6. februára 2020 a doručený Súdnemu dvoru 25. februára 2020, ktorý súvisí s konaním:

Land Oberösterreich

proti

KV,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia M. Ilešič, E. Juhász, C. Lycourgos a I. Jarukaitis (spravodajca),

generálny advokát: G. Hogan,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Land Oberösterreich, v zastúpení: K. Holzinger, Rechtsanwältin,
- KV, v zastúpení: S. Scheed, Rechtsanwältin,
- Európska komisia, v zastúpení: C. Cattabriga, D. Martin a B.-R. Killmann, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 2. marca 2021,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 11 smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom (Ú. v. EÚ L 16, 2004, s. 44; Mim. vyd. 19/006, s. 272), článku 2 smernice Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Ú. v. ES L 180, 2000, s. 22; Mim. vyd. 20/001, s. 23), a článku 21 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi KV a spolkovou krajinou Land Oberösterreich (Spolková krajina Horné Rakúsko, Rakúsko) vo veci návrhu na náhradu škody, ktorá bola údajne spôsobená KV z dôvodu odmietnutia priznať mu príspevok na bývanie (ďalej len „príspevok na bývanie“).

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2000/43

- 3 Článok 1 smernice 2000/43, nazvaný s názvom „Účel“ uvádza:
„Účelom tejto smernice je ustanovenie rámca boja proti diskriminácii na základe rasy alebo etnického pôvodu, so zámerom uplatniť zásady rovnakého zaobchádzania v členských štátoch.“
- 4 Článok 2 tejto smernice s názvom „Pojem diskriminácie“ uvádza:
„1. Na účely tejto smernice znamená zásada rovnakého zaobchádzania to, že neexistuje žiadna priama alebo nepriama diskriminácia na základe rasy alebo etnickom pôvode.
2. Na účely odseku 1:
a) za priamu diskrimináciu sa považuje prípad, keď sa s jednou osobou z dôvodu rasy alebo etnického pôvodu zaobchádza, zaobchádzalo, alebo by sa zaobchádzalo v porovnateľnej situácii menej priaznivo ako s inou osobou;
b) za nepriamu diskrimináciu sa považuje prípad, ak by v dôsledku navonok neutrálneho predpisu, kritéria alebo zvyklosti bola znevýhodnená osoba určitej rasy alebo etnického pôvodu v porovnaní s inými osobami, iba ak uvedený predpis, kritérium alebo zvyklosť je objektívne odôvodnený legitímnym cieľom a prostriedky na jeho dosiahnutie sú primerané a nevyhnutné.

...“

5 Článok 3 uvedenej smernice s názvom „Rozsah“ v odseku 2 stanovuje:

„Táto smernica sa netýka rozdielneho zaobchádzania na základe štátnej príslušnosti a nedotýka sa ustanovení a podmienok, ktoré upravujú vstup a pobyt štátnych príslušníkov z tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti na území členských štátov, a netýka sa rozdielu v akomkoľvek zaobchádzaní súvisiacom s právnym postavením dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti.“

Smernica 2003/109

6 Odôvodnenia 2, 4, 12 a 13 smernice 2003/109 uvádzajú:

„(2) Európska Rada na svojom mimoriadnom zasadnutí v Tampere [(Fínsko)] v dňoch 15. a 16. októbra 1999 vyhlásila, že právne postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín by malo byť priblížené k právnemu postaveniu štátnych príslušníkov členských štátov a že osobe, ktorá sa určitú stanovenú dobu oprávnenne zdržiava v členskom štáte a ktorá je držiteľom povolenia na dlhodobý pobyt, by mali byť priznané v členskom štáte jednotné práva, ktoré sa čo najviac približujú právam občanov Európskej únie;

...

(4) integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín s povolením na dlhodobý pobyt v členských štátoch je kľúčovým prvkom v rozvíjaní ekonomickej a sociálnej súdržnosti, základného cieľa [Európskej únie], uvedeného v zmluve [FEÚ];

...

(12) k vytvoreniu skutočného nástroja pre integráciu osôb s dlhodobým pobytom do spoločnosti v ktorej žijú, osoby s dlhodobým pobytom by mali požívať rovnoprávnosť v prístupe spolu s občanmi členského štátu v širokom rozsahu v ekonomickej a sociálnej oblasti, za podmienok ustanovených touto smernicou;

(13) so zreteľom na sociálnu pomoc, sa možnosť obmedzenia výhod pre osoby s dlhodobým pobytom na základné výhody sa chápe v tom zmysle, že táto koncepcia pokrýva najmenej podporu v rozsahu minimálneho príjmu, pomoc v prípadoch ochorenia, tehotenstva, rodičovskej pomoci a dlhodobej starostlivosti. Spôsoby udeľovania týchto výhod upravuje vnútroštátne právo.“

7 Podľa článku 2 tejto smernice s názvom „Vymedzenie pojmov“:

„Na účely tejto smernice:

a) ‚štátny príslušník tretej krajiny‘ znamená akúkoľvek osobu, ktorá nie je občanom únie v zmysle článku [20] ods. 1 [ZFEÚ];

b) ‚osoba s dlhodobým pobytom‘ znamená akéhokoľvek štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má postavenie osoby s dlhodobým pobytom, ako je ustanovené v článkoch 4 až 7 [tejto smernice];

...“

8 Článok 11 uvedenej smernice, nazvaný „Rovnaké zaobchádzanie“, stanovuje:

„1. Osoby s dlhodobým pobytom majú nárok na rovnaké zaobchádzanie ako štátni príslušníci vo vzťahu k:

...

d) sociálnemu zabezpečeniu, sociálnej pomoci a sociálnej ochrany, ako je vymedzené vo vnútroštátnom práve;

...

4. Členské štáty môžu obmedziť rovnaké zaobchádzanie vo vzťahu k sociálnej pomoci a sociálnej ochrane na základnú podporu.

...“

Rakúske právo

OöWFG

9 Spolková krajina Horné Rakúsko poskytuje príspevok na bývanie, ktorého podmienky priznania boli upravené nasledujúcimi ustanoveniami Oberösterreichisches Wohnbauförderungsgesetz (zákon spolkovej krajiny Horné Rakúsko o podpore bytovej výstavby) (LGBl. 6/1993) v znení uplatňujúcom sa na spor vo veci samej (ďalej len „oöWFG“). § 6 oöWFG stanovoval:

....

9. Podpora na základe tohto zákona sa poskytuje rakúskym štátnym príslušníkom, štátnym príslušníkom členských štátov [Európskeho hospodárskeho priestoru (EHS)] a občanom Únie, ako aj ich rodinným príslušníkom v zmysle smernice [Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46)]. Pokiaľ medzinárodná zmluva neustanovuje povinnosť poskytnúť podporu rovnakým spôsobom ako rakúskym občanom, môže byť podpora poskytnutá iným osobám, iba ak:

- (1) majú svoje trvalé bydlisko na území Rakúska legálne a nepretržite počas obdobia viac ako päť rokov;
- (2) poberajú príjem podliehajúci dani z príjmov v Rakúsku alebo prispievali do systému povinného sociálneho poistenia v Rakúsku z dôvodu výkonu zárobkovej činnosti a v súčasnosti poberajú dávky z tohto systému a tieto príjmy alebo dávky poberali po dobu 54 mesiacov počas predchádzajúcich piatich rokov, a
- (3) preukážu svoju znalosť nemeckého jazyka v súlade s odsekom 11.

...

11. Podmienka uvedená v odseku 9 bode 3 sa považuje za splnenú, ak žiadateľ:

- (1) predloží potvrdenie od Österreichischer Integrationsfond [ÖIF, rakúsky integračný fond, Rakúsko] alebo skúšobnej inštitúcie, ktorá získala osvedčenie od ÖIF osvedčujúce zloženie integračnej skúšky, alebo
- (2) predloží všeobecne uznávaný jazykový diplom alebo osvedčenie o znalosti nemeckého jazyka na úrovni A2 vydané skúšobným strediskom, ktoré získalo osvedčenie podľa Integrationsvereinbarungs-Verordnung [nariadenie o integračnom dohovore] (BGBl. II, 242/2017), alebo
- (3) predloží dôkaz o tom, že absolvoval povinnú školskú dochádzku v Rakúsku najmenej päť rokov a získal dostatočné hodnotenie z predmetu ‚nemčina‘ alebo predmet ‚nemčina‘ absolvoval na úrovni 9. triedy, alebo
- (4) uspel pri skúške na konci učňovského vzdelávania v súlade s Berufsausbildungsgesetz [zákon o odbornom vzdelávaní učňov] (BGBl. 142/1969).

...“

10 § 23 oöWFG stanovoval:

„1. Príspevok na bývanie možno priznať hlavnému nájomcovi, budúcemu kupujúcemu a vlastníkovi obydli, pre ktoré bola podpora poskytnutá, ak

- (1) náklady na bývanie predstavujú pre žiadateľa neprimeranú záťaž;
- (2) žiadateľ trvale býva v dotknutom obydli, aby uspokojil svoje ubytovacie potreby, a
- (3) žiadateľ požiadal o inú pomoc na zníženie výdavkov na bývanie (§ 24 ods. 1), na ktorú má nárok, a
- (4) už došlo k začatiu splácania úveru (§ 9) alebo hypotekárneho úveru (§ 10).

2. Príspevok na bývanie možno poskytnúť hlavnému nájomcovi obydli, na ktoré nebola poskytnutá žiadna podpora, ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1 bodoch 1 až 3 a nájomná zmluva nebola uzavretá s príbuznou osobou.

...“

Oberösterreichische Wohnbeihilfen-Verordnung

11 Podľa § 2 ods. 3 Oberösterreichische Wohnbeihilfen-Verordnung (nariadenie spolkovej krajiny Horné Rakúsko o príspevku na bývanie) v znení uplatňujúcom sa na spor vo veci samej bola výška príspevku na bývanie obmedzená na 300 eur mesačne.

OöBMSG

12 Osoby nachádzajúce sa v sociálnej tiesni mohli získať minimálne zabezpečenie na pokrytie svojich potrieb na základe Oberösterreichisches Mindestsicherungsgesetz (zákon Horného Rakúska o minimálnom zabezpečení) (BGBl. 74/2011) v znení uplatňujúcom sa na spor vo veci samej (ďalej, ďalej len „oöBMSG“), ktorého § 1 spresňoval, že účelom tohto zabezpečenia je zaručiť tým, ktorí potrebujú podporu, dôstojný život a zabezpečiť z toho vyplývajúcu trvalú integráciu do spoločnosti. Za určitých podmienok mohla byť táto dávka vyplácaná takisto nad rámec alebo s čiastočným započítaním

príspevku na bývanie. Základná suma tejto dávky v roku 2018 predstavovala 921,30 eura mesačne pre samostatne žijúcu osobu a 649,10 eura pre dospelé osoby žijúce v domácnosti s deťmi, na ktoré poberali doplnkové dávky.

13 § 4 oöBMSG stanovoval:

„1. Ak tento zákon neustanovuje inak, minimálne zabezpečenie na pokrytie potrieb možno poskytnúť len osobám, ktoré

(1) majú svoj obvyklý pobyt v Hornom Rakúsku... a

(2)

- a) sú rakúskymi štátnymi príslušníkmi alebo rodinnými príslušníkmi rakúskych štátnych príslušníkov;
- b) majú právo na azyl alebo doplnkovú ochranu;
- c) sú občanmi Únie, štátnymi príslušníkmi členského štátu [EHP], švajčiarskymi štátnymi príslušníkmi alebo ich rodinnými príslušníkmi, ak príjem týchto dávok nespôsobí stratu ich práva na pobyt;
- d) sú držiteľmi povolenia na pobyt pre osobu s dlhodobým pobytom v [EÚ] alebo ‚povolenia na pobyt pre rodinného príslušníka osoby s dlhodobým pobytom‘ alebo osvedčenia o usadení alebo povolenia na trvalý pobyt;
- e) požívajú iné právo trvalého pobytu na rakúskom území za predpokladu, že príjem týchto dávok nespôsobí stratu ich práva na pobyt.“

14 Podľa § 5 oöBMSG:

„Podmienkou poskytnutia minimálneho zabezpečenia na pokrytie potrieb je, že osoba spĺňajúca podmienky ustanovené v § 4

1. sa nachádza v sociálnej tiesni (§ 6) a

2. je pripravená znemožniť, zmierniť alebo prekonať sociálnu tieseň (§ 7).“

15 § 6 oöBMSG stanovoval:

„1. Osoby sa nachádzajú v sociálnej tiesni, ak nie sú schopné sa postarať

(1) o vlastné živobytie a bývanie alebo

(2) o živobytie a bývanie vyživovaných rodinných príslušníkov, ktorí s nimi žijú v spoločnej domácnosti,

alebo sa v rámci toho postarať o požadované pokrytie nákladov v prípade choroby, tehotenstva a pôrodu.

2. Životné potreby uvedené v prvom odseku zahŕňajú výdavky spojené s pravidelnými potrebami súvisiacimi s dôstojným životom, najmä potraviny, oblečenie, osobná hygiena, nábytok a vybavenie pre domácnosť, kúrenie, elektrická energia a iné osobné potreby, ako je potreba primeranej účasti na spoločenskom a kultúrnom živote.

3. Požiadavky na bývanie uvedené v prvom odseku zahŕňajú pravidelné nájomné, základné poplatky a dane nevyhnutné na zabezpečenie primeraného bývania.

...“

OöADG

16 Oberösterreichisches Antidiskriminierungsgesetz (antidiskriminačný zákon spolkovej krajiny Horné Rakúsko) (LGBL. 50/2005) v znení uplatňujúcom sa na spor vo veci samej (ďalej len „oöADG“) prebral do rakúskeho práva smernicu 2000/43. § 1 oöADG s názvom „Zákaz diskriminácie“ zakazuje akúkoľvek priamu alebo nepriamu diskrimináciu fyzických osôb okrem iného na základe etnickej príslušnosti. Tento § 1 sa podľa § 3 oöADG neuplatňuje na rozdielne zaobchádzanie na základe štátnej príslušnosti, ak je stanovené zákonom alebo objektívne odôvodnené a ak tomu nebránia právne normy Únie alebo medzinárodné dohovory uzavreté v rámci európskej integrácie týkajúce sa rovnosti osôb.

17 Podľa § 8 oöADG:

„1. V prípade porušenia zákazu diskriminácie z dôvodov uvedených v § 1 má dotknutá osoba... nárok na primeranú náhradu...

Okrem náhrady majetkovej ujmy má takisto nárok na primeranú náhradu za ujmu na zdraví. Výška náhrady za ujmu na zdraví nesmie byť nižšia ako 1 000 eur.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

18 KV, turecký štátny príslušník, žije od roku 1997 s manželkou a ich tromi deťmi v Rakúsku, kde má „postavenie osoby s dlhodobým pobytom“ v zmysle článku 2 písm. b) smernice 2003/109. Na základe oöWFG poberal až do konca roku 2017 príspevok na bývanie. Keďže poskytovanie tohto príspevku štátnym príslušníkom tretích krajín bolo od 1. januára 2018 podľa § 6 ods. 9 a 11 oöWFG podmienené tým, že štátny príslušník tretej krajiny musí spôsobom stanoveným touto právnou úpravou preukázať, že má základné znalosti nemeckého jazyka, KV bol od tohto dátumu odňatý tento príspevok z dôvodu, že nepredložil požadovaný dôkaz.

19 KV následne podal na Bezirksgericht Linz (Okresný súd Linz, Rakúsko) žalobu, ktorou sa domáhal, aby bola spolkovej krajine Horné Rakúsko uložená povinnosť zaplatiť mu náhradu škody zodpovedajúcu príspevku na bývanie, ktorý nedostával od januára do novembra 2018, vo výške 281,54 eura mesačne, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 000 eur. Na podporu svojich návrhov odkázal na § 8 oöADG, pričom na jednej strane uviedol, že § 6 ods. 9 bod 3 a § 6 ods. 11 oöWFG ho neodôvodnene znevýhodňujú z dôvodu etnického pôvodu, a na druhej strane, že príspevok na bývanie predstavuje „základnú podporu“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109.

20 Keďže Bezirksgericht Linz (Okresný súd Linz) týmto návrhom vyhovel, Spolková krajina Horné Rakúsko podala odvolanie na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, Landesgericht Linz (Krajinský súd Linz, Rakúsko).

21 Tento súd najskôr uvádza, že na vyriešenie sporu, ktorý mu bol predložený, sú pre neho nezávisle od seba nevyhnutné odpovede na prvú a druhú otázku. Aj keby sa totiž príspevok na bývanie mal kvalifikovať ako „základná podpora“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, odpoveď na druhú položenú by preň bola naďalej užitočná, lebo KV odôvodňuje svoju žalobu nárokom na náhradu škody na základe § 8 ods. 1 oöADG a žiada tak náhradu za nevyplatený príspevok na bývanie, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z toho, že bol diskriminovaný z dôvodu svojej etnickej príslušnosti. Ak by sa tento príspevok nemal kvalifikovať ako „základná podpora“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, je podľa neho napriek tomu možné, že právna norma uvedená v § 6 ods. 9 a 11 oöWFG predstavuje diskrimináciu, ktorá je zakázaná v zmysle smernice 2000/43 alebo je v rozpore s Chartou. Domnieva sa, že Spolková krajina Horné Rakúsko pri využití možnosti uplatniť výnimku stanovenú v článku 11 ods. 4 tejto smernice mala pri svojom výbere presných podmienok poskytnutia príspevku

na bývanie dodržať ostatné požiadavky práva Únie, ako aj smernice 2000/43 a Charty a nesmela uplatňovať diskriminačné kritériá. V dôsledku toho treba podľa vnútroštátneho súdu preskúmať prípadný rozpor § 6 ods. 9 a 11 oöWFG so smernicou 2000/43 alebo Chartou bez ohľadu na článok 11 smernice 2003/109.

- 22 Vnútroštátny súd, ktorý sa snaží najprv určiť, či príspevok na bývanie predstavuje „základnú podporu“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, uvádza, že výbor pre bývanie, územné plánovanie a životné prostredie Oberösterreichischer Landtag (Parlament Spolkovej krajiny Horné Rakúsko, Rakúsko) vo svojej správe k návrhu zákona, ktorým sa v roku 2013 novelizoval oöWFG, uviedol, že podpora bytovej výstavby vrátane príspevku na bývanie nepredstavuje takúto základnú podporu. Domnieva sa, že tento výbor tým vyjadril vôľu parlamentu spolkovej krajiny Horné Rakúsko využiť možnosť uplatniť výnimku stanovenú v tomto ustanovení. Poznomenáva však, že štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, neboli vo všeobecnosti vylúčení z poberania príspevku na bývanie, ale že pre týchto štátnych príslušníkov boli stanovené dodatočné podmienky. Spresňuje pritom, že napriek tomu nie je viazaný výkladom článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, ktorý podal uvedený výbor.
- 23 S odkazom na rozsudok z 24. apríla 2012, Kamberaj (C-571/10, EU:C:2012:233), sa vnútroštátny súd domnieva, že uplatnenie zásad uvedených v tomto rozsudku na príspevok na bývanie nie je zjavné.
- 24 Vnútroštátny súd uvádza, že cieľom minimálneho zabezpečenia, ktoré stanovuje oöBMSG, je všeobecne umožniť osobám, ktoré sa nachádzajú v sociálnej tiesni, dosiahnuť dôstojné životné podmienky, čo zahŕňa prístup k bývaniu. Priznanie takejto dávky podlieha podstatne prísnejším podmienkam, než sú podmienky príspevku na bývanie, pričom túto dávku môžu poberať iba osoby, ktoré nemajú žiadny príjem alebo majú veľmi nízke príjmy. Uvedená dávka teda v dôsledku toho predpokladá oveľa ťaživejšiu sociálnu situáciu, než je situácia odôvodňujúca poskytnutie príspevku na bývanie. Z tohto dôvodu osoby s nízkym príjmom, ktorý však umožňuje pokryť životné minimum, môžu dostať príspevok na bývanie bez toho, aby poberali dávku v rámci minimálneho zabezpečenia. V niektorých prípadoch je možné poberať túto poslednú uvedenú dávku aj príspevok na bývanie, pričom prvá dávka sa čiastočne odpočítava od druhej, ale cieľová skupina nie je totožná.
- 25 Vnútroštátny súd si kladie otázku, či len dávky stanovené v oöBMSG treba kvalifikovať ako „základnú podporu“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, alebo či možno takúto kvalifikáciu uplatniť aj na príspevok na bývanie, keďže cieľom tohto príspevku je zmierniť záťaž vyplývajúcu z nákladov na bývanie, ak je neprimeraná, a to napriek tomu, že na rozdiel od minimálneho zabezpečenia tento príspevok nie je podmienený tým, že sa dotknutá osoba nachádza v sociálnej tiesni.
- 26 Pokiaľ ide ďalej o údajnú diskrimináciu z dôvodu rasy alebo etnického pôvodu, vnútroštátny súd uvádza, že prostredníctvom oöADG sa v rozsahu, v akom je to relevantné vo veci samej, do rakúskeho práva preberá smernica 2000/43, hoci tento zákon používa výraz „etnická príslušnosť“. Vnútroštátny súd uvádza, že na základe článku 3 ods. 2 tejto smernice sa na rozdielne zaobchádzanie založené na kritériu postavenia štátneho príslušníka tretej krajiny uvedená smernica v zásade a ako taká nevzťahuje, a pýta sa, či za určitých podmienok môže kritérium štátnej príslušnosti napriek tomu predstavovať „nepriamu diskrimináciu“ z dôvodu etnického pôvodu v zmysle článku 2 ods. 2 písm. b) tej istej smernice. V tejto súvislosti poznamenáva, že musí rozhodnúť o právnej norme, ktorá ukladá povinnosť mať základné znalosti nemeckého jazyka a preukázať to presne určeným spôsobom. Za predpokladu, že by bolo potrebné preskúmať, či oöWFG zavádza nepriamu diskrimináciu, by musel ďalej overiť, či je táto diskriminácia odôvodnená. Cieľom § 6 ods. 9 a 11 oöWFG je podľa neho zúžiť prístup štátnych príslušníkov tretích krajín k poskytovanému príspevku na bývanie a dôvodom, pokiaľ ide o základné znalosti nemeckého jazyka, má byť to, že tieto znalosti sú dôležité pre sociálnu integráciu dotknutej osoby. Požiadavka preukázať takéto znalosti si podľa vnútroštátneho súdu zaslúži diskusiu, vzhľadom na ďalšie podmienky vyžadované na získanie príspevku na bývanie, ako aj na požiadavky, ktoré musí dotknutý štátny príslušník tretej krajiny splniť na nadobudnutie „postavenia osoby s dlhodobým pobytom“ v zmysle článku 2 písm. b) smernice 2003/109.

- 27 Napokon za predpokladu, že by Súdny dvor dospel k záveru, že smernica 2000/43 sa na skutkové okolnosti vo veci samej neuplatňuje, podľa vnútroštátneho súdu vzniká otázka, či sa právna norma uvedená v § 6 ods. 9 a 11 oöWFG musí preskúmať z hľadiska článku 21 Charty. Usudzuje, že presné podrobnosti takejto právnej normy sa musia určiť so zreteľom na požiadavky Charty, pričom sa domnieva, že vec sama patrí do pôsobnosti Charty z dôvodu, že existujú právne normy Únie ukladajúce vyplácanie sociálnych dávok štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, a že vnútroštátny režim dotknutý vo veci samej možno považovať za predstavujúci uplatňovanie týchto noriem.
- 28 Za týchto okolností Landesgericht Linz (Krajinský súd Linz) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa článok 11 [smernice 2003/109] vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej úprave, akou je § 6 ods. 9 a 11 [oöWFG], ktorá občanom Únie a štátnym príslušníkom členského štátu [EHP] a ich rodinným príslušníkom v zmysle [smernice 2004/38] priznáva sociálnu dávku vo forme príspevku na bývanie bez preukázania jazykových znalostí, zatiaľ čo v prípade osôb s dlhodobým pobytom v zmysle [smernice 2003/109] vyžaduje základné znalosti nemeckého jazyka, ktoré sa majú preukázať určitým spôsobom, ak tento príspevok má stlmiť neprimerané zaťaženie nákladmi na bývanie, avšak zaistenie životného minima (vrátane potreby bývania) je pre osoby v sociálnej núdzi zabezpečené ďalšími sociálnymi dávkami [životné minimum na pokrytie potrieb podľa (oöBMSG)]?
2. Má sa zákaz priamej alebo nepriamej diskriminácie na základe rasy alebo etnického pôvodu podľa článku 2 [smernice 2000/43] vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej úprave, ako je § 6 ods. 9 a 11 oöWFG, ktorá občanom Únie a štátnym príslušníkom členského štátu EHP a rodinným príslušníkom v zmysle [smernice 2004/38] priznáva sociálnu dávku (príspevok na bývanie podľa oöWFG) bez preukázania jazykových znalostí, zatiaľ čo v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín (vrátane štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom v zmysle [smernice 2003/109]), vyžaduje základné znalosti nemeckého jazyka, ktoré sa majú preukázať určitým spôsobom?
3. V prípade, ak je odpoveď na druhú otázku záporná:

Má sa zákaz diskriminácie na základe etnického pôvodu podľa článku 21 [Charty] vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej úprave, akou je § 6 ods. 9 a 11 oöWFG, ktorá občanom Únie a štátnym príslušníkom členského štátu EHP a ich rodinným príslušníkom v zmysle [smernice 2004/38] priznáva sociálnu dávku (príspevok na bývanie podľa oöWFG) bez preukázania jazykových znalostí, zatiaľ čo v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín (vrátane štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom v zmysle [smernice 2003/109]) vyžaduje základné znalosti nemeckého jazyka, ktoré sa majú preukázať určitým spôsobom?“

O návrhu na opätovné otvorenie ústnej časti konania

- 29 Po prednesení návrhov generálneho advokáta Spolková krajina Horné Rakúsko požiadala podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 12. marca 2021 o opätovné otvorenie ústnej časti konania podľa článku 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora. Na podporu svojej žiadosti Spolková krajina Horné Rakúsko v podstate uviedla, že kvalifikácia príspevku na bývanie ako „základnej podpory“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, ku ktorej pristúpil generálny advokát, je nesprávna. Táto kvalifikácia je totiž údajne v rozpore tak s týmto ustanovením, ako aj s judikatúrou Súdneho dvora a účelom tejto dávky. Navyše sú podľa nej návrhy generálneho advokáta protirečivé a vychádzajú z okolností, ktoré sa nepreukázali alebo neboli uvedené. Pokiaľ ide okrem toho

o preukázanie základných znalostí nemeckého jazyka zo strany žiadateľa o príspevok na bývanie, Spolková krajina Horné Rakúsko popiera, že by mohli existovať iné spôsoby preukázania než tie, s ktorými sa už súhlasilo na základe vnútroštátnej právnej úpravy.

- 30 V tejto súvislosti treba na jednej strane pripomenúť, že Štatút Súdneho dvora Európskej únie a rokovací poriadok nestanovujú pre subjekty oprávnené podľa článku 23 štatútu možnosť predložiť pripomienky v odpovedi na návrhy prednesené generálnym advokátom [rozsudok z 2. marca 2021, A.B. a i. (Vymenovanie sudcov na Najvyšší súd – Odvolanie), C-824/18, EU:C:2021:153, bod 63, ako aj citovaná judikatúra].
- 31 Podľa článku 252 druhého odseku ZFEÚ má generálny advokát za úlohu nestranne a nezávisle predkladať na verejných pojednaniach odôvodnené návrhy v prípadoch, ktoré si v súlade so Štatútom Súdneho dvora Európskej únie vyžadujú jeho účasť. Ani návrhy generálneho advokáta, ani odôvodnenie, ktorým k nim dospel, nie sú pre Súdny dvor záväzné. V dôsledku toho nesúhlas dotknutej osoby s návrhmi generálneho advokáta nemôže sám osebe predstavovať dôvod na opätovné začatie ústnej časti konania, a to bez ohľadu na otázky, ktoré generálny advokát v týchto návrhoch skúmal [rozsudky zo 4. decembra 2019, Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena, C-432/18, EU:C:2019:1045, bod 21, ako aj z 2. marca 2021, A.B. a i. (Vymenovanie sudcov na Najvyšší súd – Odvolanie), C-824/18, EU:C:2021:153, bod 64].
- 32 Podľa článku 83 rokovacieho poriadku však Súdny dvor môže kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií alebo ak účastník konania uviedol po skončení tejto časti konania novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora, alebo ak sa má vo veci rozhodnúť na základe tvrdenia, o ktorom sa nemali možnosť vyjadriť účastníci konania alebo subjekty oprávnené podľa článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie.
- 33 V prejednávanej veci sa však Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta domnieva, že po skončení písomnej časti konania má k dispozícii všetky informácie potrebné na vydanie rozhodnutia. Okrem toho uvádza, že v prejednávanej veci sa nemá rozhodnúť na základe tvrdenia, ku ktorému by sa oprávnené subjekty nemali možnosť vyjadriť. Nakoniec sa domnieva, že žiadosť o opätovné otvorenie ústnej časti konania neobsahuje žiadnu novú skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť rozhodnutie, ktoré má v tejto veci vydať. Za týchto okolností nie je opodstatnené nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 34 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že vnútroštátny súd v rámci svojej prvej otázky vychádza z predpokladu, že príspevok na bývanie patrí medzi dávky uvedené v článku 11 ods. 1 písm. d) smernice 2003/109 a že orgány príslušné na vykonanie tejto smernice jasne uviedli, že chcú využiť výnimku upravenú v článku 11 ods. 4 tejto smernice, čo prislúcha overiť tomuto súdu.
- 35 Za týchto podmienok treba uvažovať, že svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 11 ods. 1 písm. d) smernice 2003/109 vykladať v tom zmysle, že aj za predpokladu, že sa využila možnosť uplatniť výnimku upravenú v článku 11 ods. 4 tejto smernice, bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej je v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, poskytnutie príspevku na bývanie podmienené tým, že títo štátni príslušníci preukážu spôsobom stanoveným touto právnou úpravou základnú znalosť jazyka tohto členského štátu.

- 36 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd hlavne pýta, či sa má pomoc na bývanie považovať za „základnú podporu“ v zmysle tohto článku 11 ods. 4.
- 37 V súlade s týmto ustanovením môžu členské štáty v oblasti sociálnej pomoci a sociálnej ochrany obmedziť rovnosť zaobchádzania medzi „osobami s dlhodobým pobytom“ v zmysle tejto smernice a svojimi vlastnými štátnymi príslušníkmi na základnú podporu. Keďže integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín dlhodobo usadených v členských štátoch a nárok týchto štátnych príslušníkov na rovnosť zaobchádzania v oblastiach vymenovaných v článku 11 ods. 1 smernice 2003/109 predstavujú všeobecné pravidlo, výnimka stanovená v článku 11 ods. tej istej smernice sa musí vykladať reštriktívne (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. apríla 2012, Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, bod 86).
- 38 Pokiaľ ide o pojem „základná podpora“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, treba pripomenúť, že v prípade, ak chýba definícia tohto pojmu v tejto smernici a v tejto súvislosti sa odkazuje na vnútroštátne právo, význam a obsah uvedeného pojmu sa musí hľadať s prihliadnutím na kontext, ktorého je toto ustanovenie súčasťou, a cieľ sledovaný uvedenou smernicou, ktorým je, ako vyplýva najmä z odôvodnení 2, 4 a 12 tejto smernice, integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú dlhodobý a legálny pobyt v členských štátoch. Uvedené ustanovenie treba chápať tak, že umožňuje členským štátom obmedziť rovnosť zaobchádzania, ktorú požívajú osoby s postavením priznaným tou istou smernicou, okrem dávok sociálnej pomoci a sociálneho zabezpečenia poskytovaných orgánmi verejnej moci na vnútroštátnej, regionálnej alebo komunálnej úrovni, ktoré prispievajú k možnosti dotknutej osoby uspokojiť svoje základné potreby, akými sú potrava, bývanie a zdravie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. apríla 2012, Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, body 90 a 91).
- 39 Členské štáty sú povinné pri stanovení opatrení sociálneho zabezpečenia, sociálnej pomoci a sociálnej ochrany, ktoré definuje ich vnútroštátna právna úprava a ktoré podliehajú zásade rovnosti zaobchádzania zaručenej článkom 11 ods. 1 písm. d) smernice 2003/109, dodržiavať práva a zásady stanovené Chartou, najmä tie uvedené v jej článku 34. V súlade s týmto posledným uvedeným článkom Únia uznáva a rešpektuje právo na sociálnu pomoc a príspevok na bývanie s cieľom zabezpečiť dôstojnú existenciu všetkých osôb, ktoré nemajú dostatok prostriedkov. Z toho vyplýva, že pokiaľ príspevok spĺňa cieľ stanovený uvedeným článkom Charty, nemožno ho v práve Únie považovať za príspevok, ktorý nie je súčasťou „základnej podpory“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109 (rozsudok z 24. apríla 2012, Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, body 80 a 92).
- 40 Z toho vyplýva, že ako uviedol generálny advokát v bode 53 svojich návrhov, podpora určená na to, aby jednotlivcom, ktorí nemajú dostatočné prostriedky na pokrytie svojich potrieb bývania, umožnila zabezpečiť si podmienky dôstojnej existencie, predstavuje „základnú podporu“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109.
- 41 V prejednávanej veci vnútroštátny súd uvádza, že účelom príspevku na bývanie je predísť tomu, aby výdavky vynaložené na bývanie predstavovali neprimeranú záťaž. Ide o príspevok na výdavky na bývanie, ohraničený vo výške 300 eur, ktorý nemá byť určený na pokrytie všetkých nákladov na bývanie príjemcu príspevku, ale len na pokrytie časti týchto nákladov, aby osoby s nízkym príjmom nevykladali príliš veľkú časť svojich príjmov na to, aby mohli mať primerané bývanie.
- 42 Z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom sa zdá, že ako uviedol generálny advokát v bode 59 svojich návrhov, príspevok na bývanie prispieva k zabezpečeniu dôstojnej existencie týchto osôb tým, že im umožní mať primerané bývanie bez toho, aby na to vynakladali príliš veľkú časť svojich príjmov, prípadne na úkor uspokojenia iných základných potrieb. Zdá sa teda, že predstavuje podporu, ktorá prispieva k potlačaniu sociálneho vylúčenia a chudoby, určenú na zabezpečenie dôstojnej existencie pre všetkých, ktorí nemajú dostatok prostriedkov, ako je uvedené v článku 34 ods. 3 Charty. Ak je to tak, jeho priznanie štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, je tiež

nevyhnutné na dosiahnutie cieľa integrácie sledovaného smernicou 2003/109. Pomoc na bývanie sa preto zdá byť takej povahy, že predstavuje „základnú podporu“ v zmysle článku 11 ods. 4 tejto smernice.

- 43 Vnútroštátnemu súdu však prislúcha overiť to a pristúpiť k potrebným zisteniam vzhľadom na cieľ príspevku na bývanie, ako aj podmienky jeho poskytnutia a jeho postavenie vo vnútroštátnom systéme sociálnej pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. apríla 2012, Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, bod 92).
- 44 V tejto súvislosti samotná skutočnosť, že štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, sú oprávnení, ak spĺňajú podmienky jej priznania, na inú sociálnu pomoc, akou je minimálne zabezpečenie upravené v oöBMSG, ktorého cieľom je umožniť osobám v sociálnej tiesni dôstojné životné podmienky, vrátane podmienok bývania, a možno ho kvalifikovať ako „základnú podporu“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, nemôže mať za následok to, že príspevok na bývanie bude vylúčený z tej istej kvalifikácie, ak rovnako spĺňa podmienky pripomenuté v bodoch 38 až 40 tohto rozsudku.
- 45 Za predpokladu, že príspevok na bývanie by sa nemal považovať za „základnú podporu“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, treba konštatovať, že smernica 2003/109 neupravuje žiadnu osobitnú povinnosť v prípade, keď členský štát, ktorý využil možnosť uplatniť výnimku upravenú v článku 11 ods. 4 tejto smernice, napriek tomu poskytuje štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, dávku, ktorú nemožno považovať za „základnú podporu“.
- 46 Takáto situácia je odlišná od situácie, keď akt Únie priznáva členským štátom možnosť voľby rozhodnúť sa medzi viacerými spôsobmi uplatnenia alebo diskrečnú či posudzovaciu právomoc, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou režimu zavedeného týmto aktom, alebo od situácie, keď takýto akt oprávňuje členské štáty prijať osobitné opatrenia, ktoré majú prispieť k uskutočneniu jeho cieľa (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. novembra 2019, TSN a AKT, C-609/17 a C-610/17, EU:C:2019:981, bod 50).
- 47 Ak sa teda dospeje k záveru, že príspevok na bývanie nepredstavuje „základnú podporu“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, podmienky priznania tejto dávky, ako je preukázanie základnej znalosti nemeckého jazyka, ktoré sa musí uskutočniť určitým spôsobom podľa § 6 ods. 9 a 11 oöWFG, patria do právomoci ponechanej členským štátom bez toho, aby boli upravené touto smernicou alebo patrili do jej pôsobnosti (pozri analogicky rozsudok z 19. novembra 2019, TSN a AKT, C-609/17 a C-610/17, EU:C:2019:981, bod 52 a citovanú judikatúru).
- 48 Z toho vyplýva, že za tohto predpokladu sa podmienky priznania príspevku na bývanie stanovené v § 6 ods. 9 a 11 oöWFG nemajú posudzovať z hľadiska smernice 2003/109.
- 49 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba na prvú položenú otázku odpovedať tak, že článok 11 ods. 1 písm. d) smernice 2003/109 sa má vykladať v tom zmysle, že aj za predpokladu, že sa využila možnosť uplatniť výnimku upravenú v článku 11 ods. 4 tejto smernice, bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej je v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, poskytnutie príspevku na bývanie podmienené tým, že títo štátni príslušníci preukážu spôsobom stanoveným touto právnou úpravou základnú znalosť jazyka tohto členského štátu, ak tento príspevok na bývanie predstavuje „základnú podporu“ v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia, čo prislúcha posúdiť vnútroštátnemu súdu.

O druhej otázke

- 50 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 2000/43 vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, je poskytnutie príspevku na bývanie podmienené tým, že spôsobom určeným touto právnou úpravou preukážu, že majú základné znalosti jazyka tohto členského štátu.
- 51 V súlade s článkom 1 a článkom 2 ods. 1 a 2 smernice 2000/43 sa táto smernica uplatňuje výlučne na priamu alebo nepriamu diskrimináciu na základe rasy alebo etnického pôvodu. Článok 3 ods. 2 tejto smernice spresňuje, že táto smernica sa netýka rozdielneho zaobchádzania na základe štátnej príslušnosti a nedotýka sa ustanovení a podmienok, ktoré upravujú vstup a pobyt štátnych príslušníkov z tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti na území členských štátov, a netýka sa ani akéhokoľvek rozdielu v zaobchádzaní súvisiaceho s právnym postavením dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti.
- 52 V prejednávanvej veci je však rozdielne zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom, v porovnaní s vlastnými štátnymi príslušníkmi, ktoré vyplýva z § 6 ods. 9 a 11 oöWFG, založené na tomto postavení.
- 53 Takéto rozdielne zaobchádzanie v dôsledku toho nepatrí do pôsobnosti smernice 2000/43 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. apríla 2012, Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, bod 50).
- 54 Vnútroštátny súd si však kladie otázku, či rozdielne zaobchádzanie založené na kritériu štátnej príslušnosti alebo, ako vo veci samej, na postavení štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je osobou s dlhodobým pobytom, môže za určitých podmienok predstavovať „nepriamu diskrimináciu“ z dôvodu etnického pôvodu v zmysle článku 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/43, keďže § 6 ods. 9 a 11 oöWFG obsahuje rozlíšenie nielen na základe kritéria postavenia osoby s dlhodobým pobytom, ale aj na základe kritéria základnej znalosti štátneho jazyka.
- 55 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/43 o nepriamu diskrimináciu ide vtedy, ak navonok neutrálny predpis, kritérium alebo zvykosť môže viesť k osobitnému znevýhodneniu osoby určitej rasy alebo etnického pôvodu v porovnaní s inými osobami. Výraz „znevýhodnenie“, použitý v uvedenom ustanovení, sa má chápať tak, že z dôvodu dotknutého opatrenia sú znevýhodnené predovšetkým osoby daného etnického pôvodu. Pojem „nepriama diskriminácia“ podľa uvedeného ustanovenia sa totiž uplatňuje len vtedy, ak je v dôsledku údajného diskriminačného opatrenia osobitne znevýhodnený určitý etnický pôvod (rozsudky zo 16. júla 2015, ČEZ Razpredelenie Bãlgarija, C-83/14, EU:C:2015:480, bod 100; zo 6. apríla 2017, Jyske Finans, C-668/15, EU:C:2017:278, body 27 a 31, ako aj z 15. novembra 2018, Maniero, C-457/17, EU:C:2018:912, body 47 a 48).
- 56 § 6 ods. 9 a 11 oöWFG, ktorý sa uplatňuje bez rozdielu na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, však neznevýhodňuje osoby s konkrétnym etnickým pôvodom. V dôsledku toho nemôže predstavovať „nepriamu diskrimináciu“ na základe etnického pôvodu v zmysle článku 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/43.
- 57 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba ma druhú položenú otázku odpovedať tak, že pôsobnosť smernice 2000/43 sa nevzťahuje na právnú úpravu členského štátu, ktorá sa uplatňuje bez rozdielu na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín a podľa ktorej v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, je poskytnutie príspevku na bývanie podmienené tým, že spôsobom určeným touto právnou úpravou preukážu, že majú základné znalosti jazyka tohto členského štátu.

O tretej otázke

- 58 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 21 Charty v rozsahu, v akom zakazuje akúkoľvek diskrimináciu na základe etnického pôvodu, vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, je poskytnutie príspevku na bývanie podmienené tým, že spôsobom určeným touto právnou úpravou preukážu, že majú základné znalosti jazyka tohto členského štátu.
- 59 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že článok 51 ods. 1 Charty stanovuje, že jej ustanovenia sú určené členským štátom len vtedy, ak vykonávajú právo Únie. Článok 6 ods. 1 ZEÚ, takisto ako článok 51 ods. 2 Charty, spresňuje, že ustanovenia tejto Charty nerozširujú v žiadnom prípade právomoci Únie, ako sú definované v Zmluvách. Súdny dvor má teda podať výklad práva Únie vzhľadom na Chartu v medziach právomocí, ktoré boli zverené Únii, a v dôsledku toho nemôže z hľadiska Charty posudzovať vnútroštátnu právnú úpravu, ktorá nepatrí do rámca uplatňovania práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. marca 2014, Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, body 20 a 21, ako aj z 10. júla 2014, Julián Hernández a i., C-198/13, EU:C:2014:2055, bod 32).
- 60 Ako pritom na jednej strane vyplýva z odpovede na druhú položenú otázku, taká právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, nepatrí do pôsobnosti smernice 2000/43.
- 61 Na druhej strane v prípade, ak by sa príspevok na bývanie nemal kvalifikovať ako „základná podpora“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, treba pripomenúť, že ako bolo uvedené v bodoch 45 a 47 tohto rozsudku, táto smernica neukladá členským štátom žiadnu osobitnú povinnosť, ak tieto štáty napriek tomu, že využili možnosť uplatniť výnimku upravenú v článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, poskytujú štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, dávku sociálnej pomoci alebo sociálnej ochrany, ktorá nie je základnou podporou. Podmienky priznania takejto dávky, ako napríklad preukázanie základnej znalosti nemeckého jazyka, ktoré sa musí uskutočniť určitým spôsobom, stanoveným v § 6 ods. 9 a 11 oöWFG, teda nepatria do pôsobnosti tejto smernice.
- 62 Z toho vyplýva, že v takomto prípade ustanovenie, ako je § 6 ods. 9 a 11 oöWFG, nepatrí do pôsobnosti Charty, a v dôsledku toho ho nemožno posudzovať z hľadiska ustanovení Charty, okrem iného jej článku 21 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. novembra 2019, TSN a AKT, C-609/17 a C-610/17, EU:C:2019:981, bod 53, ako aj citovanú judikatúru).
- 63 Ak naproti tomu príspevok na bývanie predstavuje „základnú podporu“ v zmysle článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, treba uviesť, že ako vyplýva z bodu 39 tohto rozsudku, Charta sa má uplatniť. Ustanovenie, ako je § 6 ods. 9 a 11 oöWFG, ktoré sa uplatňuje bez rozdielu na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín a z ktorého nevyplýva, že znevýhodňuje osoby s konkrétnym etnickým pôvodom, však nemožno považovať za ustanovenie zavádzajúce diskrimináciu na základe etnického pôvodu v zmysle článku 21 Charty, ktorej konkrétnym vyjadrením je smernica 2000/43 v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2015, ČEZ Razpredelenie Bãlgarija, C-83/14, EU:C:2015:480, bod 58).
- 64 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba na tretiu položenú otázku odpovedať tak, že ak sa využila možnosť uplatniť výnimku upravenú v článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, článok 21 Charty sa neuplatňuje na právnú úpravu členského štátu, podľa ktorej je v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, poskytnutie príspevku na bývanie podmienené tým, že títo štátni príslušníci preukážu spôsobom stanoveným touto právnou úpravou základnú znalosť jazyka tohto členského štátu, ak tento príspevok na bývanie nepredstavuje „základnú podporu“ v zmysle tohto

článku 11 ods. 4 Ak uvedený príspevok na bývanie predstavuje takúto základnú podporu, článok 21 Charty v rozsahu, v akom zakazuje akúkoľvek diskrimináciu na základe etnického pôvodu, nebráni takejto právnej úprave.

O trovách

⁶⁵ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. Článok 11 ods. 1 písm. d) smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom, sa má vykladať v tom zmysle, že aj za predpokladu, že sa využila možnosť uplatniť výnimku upravenú v článku 11 ods. 4 tejto smernice, bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej je v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, poskytnutie príspevku na bývanie podmienené tým, že títo štátni príslušníci preukážu spôsobom stanoveným touto právnou úpravou základnú znalosť jazyka tohto členského štátu, ak tento príspevok na bývanie predstavuje „základnú podporu“ v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia, čo prislúcha posúdiť vnútroštátnemu súdu.
2. Pôsobnosť smernice Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod, sa nevzťahuje na právnú úpravu členského štátu, ktorá sa uplatňuje bez rozdielu na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín a podľa ktorej v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, je poskytnutie príspevku na bývanie podmienené tým, že spôsobom určeným touto právnou úpravou preukážu, že majú základné znalosti jazyka tohto členského štátu.
3. Ak sa využila možnosť uplatniť výnimku upravenú v článku 11 ods. 4 smernice 2003/109, článok 21 Charty základných práv Európskej únie sa neuplatňuje na právnú úpravu členského štátu, podľa ktorej je v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, poskytnutie príspevku na bývanie podmienené tým, že títo štátni príslušníci preukážu spôsobom stanoveným touto právnou úpravou základnú znalosť jazyka tohto členského štátu, ak tento príspevok na bývanie nepredstavuje „základnú podporu“ v zmysle tohto článku 11 ods. 4 Ak uvedený príspevok na bývanie predstavuje takúto základnú podporu, článok 21 Charty základných práv v rozsahu, v akom zakazuje akúkoľvek diskrimináciu na základe etnického pôvodu, nebráni takejto právnej úprave.

Podpisy